

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 stycznia 2017 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XXI Wydział Pracy w składzie:

Przewodniczący: SSO Monika Sawa (spr.)	
Sędziowie: SO Bożena Rzewuska SO Grażyna Otola - Pawlica	
Protokolant: sekr. sądowy Monika Sarzyńska	

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 5 stycznia 2017 r. w Warszawie

sprawy z powództwa G. M.

przeciwko (...) Zakładowi (...) na (...) Spółce Akcyjnej w W.

(...) Spółce Akcyjnej w W.

o odprawę emerytalną, nagrodę roczną

na skutek apelacji wniesionej przez powódkę

od wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy - Śródmieścia VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Warszawie

z dnia 3 marca 2016 roku sygn. akt VIII P 387/15

- zmienia zaskarżony wyrok w punkcie I w ten tylko sposób, że kwotę 8458,35 (osiem tysięcy czterysta pięćdziesiąt osiem 35/100) złotych zasądza wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 17 czerwca 2013 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku i od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty z odsetkami za opóźnienie;
- zmienia zaskarżony wyrok w punkcie II w ten tylko sposób, że kwotę 9062,50 (dziewięć tysięcy sześćdziesiąt dwa 50/100) złotych zasądza wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 17 czerwca 2013 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku i od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty z odsetkami za opóźnienie;
- zmienia zaskarżony wyrok w punkcie III w ten sposób, że:
 - zasądza od (...) Zakładu (...) na (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz G. M. kwotę 1833,59 (tysiąc osiemset trzydzieści trzy 59/100) złotych tytułem nagrody rocznej za 2012 rok wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 1 marca 2013 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku, a od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty z odsetkami za opóźnienie i oddala powództwo w pozostałym zakresie;
 - zasądza od (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz G. M. kwotę (...),70 (tysiąc pięćset dziewięćdziesiąt sześć 70/100) złotych tytułem nagrody rocznej za 2012 rok wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 1 marca 2013 roku do dnia 31

grudnia 2015 roku, a od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty z odsetkami za opóźnienie i oddała powództwo w pozostałym zakresie;

4. zmienia zaskarżony wyrok w punkcie IV w ten sposób, że:

a. zasądza od (...) Zakładu (...) na (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz G. M. kwotę 1800 (tysiąc osiemset) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;

b. zasądza od (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz G. M. kwotę 1800 (tysiąc osiemset) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;

5. oddała apelację w pozostałym zakresie;

6. zasądza od (...) Zakładu (...) na (...) Spółki Akcyjnej w W. oraz (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz G. M. kwoty po 255 (dwieście pięćdziesiąt pięć) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu w instancji odwoławczej w tym kwoty po 225 (dwieście dwadzieścia pięć) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;

7. nakazuje pobrać od (...) Zakładu (...) na (...) Spółki Akcyjnej w W. oraz (...) Spółki Akcyjnej w W. solidarnie na rzecz Skarbu Państwa Sądu Okręgowego w Warszawie kwotę 383,64 (trzysta osiemdziesiąt trzy 64/100) złote tytułem zwrotu wydatków poniesionych tymczasowo ze środków Skarbu Państwa.

Bożena Rzewuska Monika Sawa Grażyna Otoła - Pawlica

Sygn. akt XXI Pa 310/16

UZASADNIENIE

1. *stanowiska stron*

G. M. pozwem z 7 maja 2015 r. skierowanym przeciwko (...) Zakładowi (...) na (...) S.A. w W. i (...) S.A. w W. wniosła o zasądzenie na jej rzecz od (...) na (...) S.A. kwoty 8.458,35 zł brutto wraz z ustawowymi odsetkami od 17 czerwca 2013 r. do dnia zapłaty tytułem odprawy pieniężnej, o zasądzenie kwoty 2.103,13 zł brutto tytułem dodatkowego wynagrodzenia rocznego wraz z ustawowymi odsetkami od 1 marca 2013 r. do dnia zapłaty, natomiast od (...) S.A. o zasądzenie kwoty 9.062,50 zł brutto tytułem odprawy pieniężnej wraz z ustawowymi odsetkami od 17 czerwca 2013 r. do dnia zapłaty, o zasądzenie kwoty 1.977,51 zł brutto tytułem dodatkowego wynagrodzenia rocznego wraz z ustawowymi odsetkami od 1 marca 2013 r. do dnia zapłaty.

(...) Zakład (...) na (...) S.A. w W. i (...) S.A. w W. w odpowiedzi na pozew wniosli o oddalenie powództwa w całości.

2. *wyrok Sądu I instancji*

Sąd Rejonowy dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie, VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z 3 marca 2016 r. zasądził od (...) Zakładu (...) na (...) S.A. w W. na rzecz G. M. kwotę 8.458,35 zł brutto tytułem odprawy emerytalnej, zasądził od (...) S.A. w W. na rzecz G. M. kwotę 9.062,50 zł tytułem odprawy emerytalnej, w pozostałym zakresie powództwo oddalił, koszty procesu między stronami wzajemnie zniósł, wyrokowi nadał rygor natychmiastowej wykonalności do kwoty 1.691,67 zł brutto oraz wyrokowi nadał rygor natychmiastowej wykonalności do kwoty 1.812,50 zł brutto.

3. *ustalenia faktyczne Sądu I instancji*

G. M. była zatrudniona od 8 stycznia 1979 r. do dnia 31 października 2012 r. w (...) S.A., natomiast w (...) na (...) S.A. w okresie od 1 października 2010 r. do 31 października 2012 r. na stanowiskach: starszy specjalista obsługi klienta, kierownik (...), starszy specjalista, specjalista obsługi klienta, inspektor, księgowa, kasjer, referent, stażysta, a ostatnim zajmowanym przez powódkę stanowiskiem było stanowisko starszego specjalisty obsługi klienta.

27 czerwca 2012 r. spółki wypowiedziały powódce warunki umowy o pracę jako przyczynę podając zmianę systemu wynagrodzenia wynikającą z konieczności dostosowania systemu wynagradzania. Powódka w piśmie z 31 lipca 2012 r. oświadczyła pracodawcom, iż nie wyraża zgody na zmianę warunków wynagradzania i świadczeń związanych z pracą co spowodowało, iż niniejsza umowa o pracę rozwiązana się z upływem okresu wypowiedzenia tj. 31 października 2012 r.

Powódka pismem z 28 maja 2013 r. zwróciła się do pozwanych o wypłatę odprawy emerytalnej, pozwane w piśmie z 16 czerwca 2013 r. udzieliły powódce odmownej odpowiedzi na jej żądanie wskazując, iż nie ma podstaw do wypłaty tego świadczenia. Od tej daty świadczenie pozwanych stało się wymagalne.

Zgodnie z § 37 Zakładowego Układu Zbiorowego Pracy dla (...) S.A. pracownikom w związku z rozwiązaniem stosunku pracy z powodu przejścia na emeryturę lub rentę z tytułu niezdolności do pracy przysługuje jednorazowa odprawa w wysokości jednomiesięcznego wynagrodzenia. Prawo do odprawy przysługują również pracownikowi, który przeszedł na świadczenie przedemerytalne (§ 37 ust. 6 pkt. 2). Jeżeli pracownik zatrudniony był przez okres co najmniej 30 lat przysługuje mu odprawa w wysokości 600% miesięcznego wynagrodzenia.

W myśl § 32 pracownikom poza dyrektorami oddziałów okręgowych, ich zastępcami i głównymi księgowymi oddziałów okręgowych, dyrektorami biur w Centrali i ich zastępcami oraz osobami na innych stanowiskach równorzędnych oraz głównych księgowych Centrali przysługują nagrody roczne z funduszu nagród rocznych. Ponadto powołany paragraf wskazuje, iż zasady tworzenia funduszu i wypłat nagród rocznych określa regulamin przyznawania nagród rocznych stanowiący załącznik nr 4 do Układu. Zgodnie z regulaminem nagroda roczna ustalana jest w wysokości 8,5% sumy świadczeń wymienionych w §1 ust. 2 (m.in. wynagrodzenia zasadniczego, premii, prowizji, wynagrodzenia urlopowe) należnych pracownikowi z tytułu łączącego stosunku pracy łączącego pracownika z (...) S.A. za rok, za który przyznawana jest nagroda.

Zgodnie z § 41 Zakładowego Układu Zbiorowego Pracy dla (...) na (...) S.A. pracownikom, w związku z rozwiązaniem umowy stosunku pracy z powodu przejścia na emeryturę lub rentę z tytułu niezdolności do pracy, przysługuje jednorazowa odprawa w wysokości jednomiesięcznego wynagrodzenia. Jeżeli pracownik był zatrudniony co najmniej 30 lat przysługuje mu 600% miesięcznego wynagrodzenia. Prawo do odprawy przysługuje także pracownikowi, który przeszedł na świadczenie przedemerytalne.

Zgodnie z § 36 pracownikom poza pracownikami objętymi Zarządzaniem Przez Cele, przysługują nagrody roczne z funduszu nagród rocznych. Zasady tworzenia funduszu i wypłat nagród rocznych określa regulamin przyznawania nagród rocznych stanowiący załącznik nr 4 do układu. W myśl regulaminu przyznawania nagród rocznych nagroda roczna ustalana jest w wysokości 8,5 % sumy wskazanych w §1 ust. 2 świadczeń (m.in. wynagrodzenie zasadnicze, premie, prowizje) należnych pracownikowi z tytułu stosunku pracy łączącego pracownika z (...) na (...) S.A. za rok, za który przyznawana jest nagroda.

Przepisy przejściowe zawarte w § 17 Ogólnych zasad wynagradzania pracowników (...) na (...) S.A. stanowią, iż pracownicy spełniający warunki do otrzymania odprawy emerytalno-rentowej zgodnie z § 41 (...) na Życie, których stosunek pracy zostanie rozwiązany do dnia 31 grudnia 2012 r. włącznie z powodu przejścia na emeryturę lub rentę tytułu niezdolności do pracy, będą uprawnieni do otrzymania odprawy emerytalno-rentowej na warunkach tożsamy, do warunków przyznawania tych świadczeń określonych dotychczas w § 41 (...) na(...)

Decyzją Starosty Powiatu (...) z 8 listopada 2012 r. G. M. została uznana za bezrobotną, a następnie nabyła prawo do zasiłku. 17 maja 2013 r. powódka utraciła status bezrobotnej, a co za tym idzie prawo do zasiłku, gdyż decyzją z 22 maja 2013 r. Zakłada (...) przyznał G. M. świadczenie przedemerytalne od 17 maja 2013 roku w wysokości 975,78 zł.

Wynagrodzenie powódki w (...) S.A. liczone jak ekwiwalent za urlop wypoczynkowy wynosiło 1.812,50 zł brutto, w (...) na (...) S.A. wynagrodzenie powódki opiewało na kwotę 1.691,67 zł brutto.

4. ocena prawna Sądu I instancji

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Rejonowy uznał, że powództwo G. M. zasługuje w części na uwzględnienie.

Sąd Rejonowy wskazał, że stosunek pracy łączący powódkę z pozwanymi ustał 31 października 2012 r., od 16 listopada 2012 r. powódka pobierała zasiłek dla bezrobotnych po czym nabyła prawo do świadczenia przedemerytalnego od 17 maja 2013 r. Należy uznać, iż istniał związek funkcjonalny pomiędzy rozwiązaniem umowy o pracę a nabyciem przez powódkę prawa do świadczenia przedemerytalnego z tego powodu, iż okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych jako warunek formalny trwał do dnia nabycia prawa do świadczenia przedemerytalnego przez powódkę. Bieg tego okresu nie został przerwany.

Powódka pomiędzy ustaniem stosunku pracy a nabyciem przez powódkę prawa do świadczenia przedemerytalnego nie nawiązała nowego stosunku pracy lecz podejmowała czynności zmierzające do uzyskania prawa do świadczenia przedemerytalnego (wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie w sprawie o sygn. XXI Pa 378/14).

W związku z powyższym Sąd Rejonowy uznał, że powódce przysługuje prawo do jednorazowej odprawy w związku z uzyskaniem prawa do świadczenia przedemerytalnego, bowiem spełnione zostały wszystkie przesłanki określone zarówno w (...) obowiązujących u pozwanych, które stanowią *lex specialis* w stosunku do art. 92¹ k.p. oraz określone w przepisie 2 § 3 ustawy o świadczeniach przedemerytalnych, gdyż istniał związek funkcjonalny pomiędzy nabyciem prawa do świadczenia przedemerytalnego a ustaniem stosunku pracy a następnie posiadaniem przez powódkę statusu osoby bezrobotnej a uzyskaniem przez powódkę prawa do świadczenia przedemerytalnego istniała bezpośrednio, w szczególności nie miało miejsca zdarzenie – które tą bezpośredniość by zniwelowało, zaś prawo do tej odprawy nie zostało skutecznie do dnia rozwiązania umowy o pracę wypowiedziane. W związku z powyższym Sąd orzekł jak w pkt. I sentencji wyroku.

Zdaniem Sądu Rejonowego, nie sposób podzielić poglądu powódki, iż nabyła ona prawo do nagrody rocznej. W ocenie Sądu Rejonowego mając na uwadze regulaminy przyznawania premii i nagród w pozwanych spółkach stanowiące załączniki nr 4 do (...), jednoznacznie wynika bowiem, iż świadczenie takie powódce nie przysługuje, gdyż umowa o pracę rozwiązała się z upływem okresu wypowiedzenia tj. 31 października 2012 r., czyli nie przepracowała ona pełnego roku, a tylko po zakończeniu roku mogła być jej przyznana nagroda roczna za sumienną i nienaganną pracę przez cały rok kalendarzowy.

Zasądzając koszty procesu, Sąd Rejonowy stosownie do art. 100 k.p.c. uznał, iż koszty postępowania wzajemnie się znoszą.

5. apelacja

Powódka G. M. wniosła apelację zaskarżając powyższy wyrok w części, tj. w zakresie pkt III i IV, i zarzuciła:

I. naruszenie przepisów prawa materialnego:

1) § 1 pkt 2, 5 i 7 załącznika nr 4 Zakładowego Układu Zbiorowego Pracy dla pracowników (...) Zakładu (...) na (...) S.A. oraz dla pracowników (...) Spółka Akcyjna poprzez ich niewłaściwe zastosowanie i błędną interpretację polegającą na uznaniu, że powódce nie przysługuje dodatkowe wynagrodzenie roczne z uwagi na to, że nie przepracowała ona pełnego roku, za który mogła być jej przyznana nagroda roczna, w sytuacji, gdy z § 1 pkt 5 regulaminów przyznawania premii i nagród u pozwanych wynika, że pracownik nabywa prawo do dodatkowego wynagrodzenia rocznego w pełnej wysokości po przepracowaniu całego roku kalendarzowego, jednakże użycie przez strony porozumienia zbiorowego pracy sformułowania „w pełnej wysokości” pozwala uznać, że wynagrodzenie takie można przyznać również w „niepełnej wysokości” - tak więc w przypadku, gdy okres zatrudnienia pracownika brany pod uwagę do obliczenia wysokości nagrody rocznej jest mniejszy niż rok kalendarzowy, dodatkowe wynagrodzenie roczne jest wypłacane w wysokości proporcjonalnej do długości przepracowanego okresu - w przeciwnym wypadku w ww. regulaminie nie znalazłby się zwrot „w pełnej wysokości”, gdyż gdyby w każdym przypadku konieczny do uzyskania nagrody rocznej

okres wynosił cały rok kalendarzowy, użycie powyższego sformułowania byłoby zbędne, ponadto przedmiotowe regulaminy nie stanowią, że pracownik traci prawo do nagrody rocznej w przypadku nieprzepracowania całego roku kalendarzowego - pkt 7 ww. regulaminów zawiera enumeratywne wyliczenie przypadków, w których pracownik traci prawo do dodatkowego wynagrodzenia;

2) art. 481 § 1 k.c. poprzez jego niezastosowanie i orzeczenie o roszczeniu powódki z pominięciem żądanych odsetek ustawowych od 17 czerwca 2013 r., tj. od dnia, w którym roszczenie powódki stało się wymagalne, podczas gdy zgodnie z brzmieniem powyższego przepisu wobec nie wypłacenia powódce odprawy emerytalnej jako świadczenia pieniężnego o określonej i znanej pozwanym wysokości, we właściwym terminie, pozwani popadli w opóźnienie, co po stronie powódki rodzi roszczenie o odsetki za opóźnienie.

II. naruszenie przepisów postępowania:

1) art. 100 k.p.c. poprzez niewłaściwe jego zastosowanie polegające na wzajemnym zniesieniu kosztów postępowania, w sytuacji gdy strona powodowa uległa tylko co do nieznacznej części swego żądania, a mianowicie w 18,89 %, zaś w 81,11% wygrała proces - w ramach niniejszego postępowania powódka domagała się zasądzenia na jej rzecz kwoty 21.601,49 zł, zaś sąd na jej rzecz przyznał kwotę 17.520,85 zł, a oddał co do kwoty 4.080,64 zł - w takiej sytuacji powódce przysługuje zwrot kosztów postępowania, w tym zwrot kosztów zastępstwa procesowego w całości ewentualnie koszty te powinny zostać stosunkowo rozdzielone;

2) art. 328 § 2 k.p.c. poprzez niewyjaśnienie w uzasadnieniu wyroku dlaczego sąd nie uwzględnił wniosku o zasądzenie odsetek za opóźnienie w wypłacie przez pozwaną odprawy emerytalnej - powyższe uchybienia pozwalają przyjąć, że sfera motywacyjna orzeczenia pozostaje nieujawniona, gdyż treść uzasadnienia orzeczenia sądu całkowicie uniemożliwia dokonanie oceny toku wyводу, który doprowadził do wydania takiego rozstrzygnięcia.

W oparciu o powyższe zarzuty strona powodowa wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez zasądzenie od (...) na (...) Spółki Akcyjnej na rzecz powódki kwoty 8.458,35 zł brutto tytułem odprawy pieniężnej wraz z ustawowymi odsetkami od 17 czerwca 2013 r. do dnia zapłaty, zasądzenie od (...) Spółki Akcyjnej na rzecz powódki kwoty 9.062,50 zł brutto tytułem odprawy pieniężnej wraz z ustawowymi odsetkami od 17 czerwca 2013 r. do dnia zapłaty, zasądzenie od (...) na (...) Spółki Akcyjnej na rzecz powódki kwoty 2.103,13 zł brutto tytułem dodatkowego wynagrodzenia rocznego wraz z ustawowymi odsetkami od 1 marca 2013 r. do dnia zapłaty, zasądzenie od (...) Spółki Akcyjnej na rzecz powódki kwoty 1.977,51 zł brutto tytułem dodatkowego wynagrodzenia rocznego wraz z ustawowymi odsetkami od 1 marca 2013 r. do dnia zapłaty, a nadto zwrotu kosztów zastępstwa za obie instancje.

6. *ustalenia faktyczne Sądu Okręgowego*

Nagroda roczna za 2012 rok przysługująca G. M. od (...) S.A. w W. wynosiła 1.596,70 zł, a od (...) na Życie .S.A. w W. 1.833,59 zł. (opinia biegłego z zakresu rachunkowości – k. 269-272)

7. *ocena dowodów*

Sąd Okręgowy uznał, że roszczenie powódki o zapłatę nagród rocznych było uzasadnione, dlatego też należało przeprowadzić dowód z opinii biegłego z zakresu rachunkowości, gdyż posiadał on wiedzę specjalistyczną do ustalenia wysokości tych nagród. Dokonując z kolei oceny opinii biegłego sądowego z zakresu rachunkowości Sąd Okręgowy uznał, że opinia została sporządzona w sposób fachowy i rzetelny. W przekonaniu Sądu opinia ta została sporządzona przez osobę kompetentną, dysponującą odpowiednim doświadczeniem zawodowym, ponadto zawiera adekwatne i logiczne wnioski. Opinia ta jest zupełna i wyczerpująca oraz w sposób jednoznaczny udziela odpowiedzi na zadane przez Sąd pytania.

8. *ocena prawna Sądu Okręgowego*

Apelacja wywiedziona przez powódkę zasługiwała w przewyższającej większości na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności Sąd Okręgowy uznał, że uzasadnione są zarzuty apelacji zarzucające wyrokowi brak rozstrzygnięcia w przedmiocie odsetek od zasądzonych przez ten Sąd odpraw emerytalnych.

Sąd Rejonowy trafnie przy tym ustalił, że świadczenia o odprawy emerytalne stało się wymagalne z dniem wskazanym w piśmie odmawiającym wypłaty odprawy, tj. 17 czerwca 2013 r. Od tej zatem daty Sąd Rejonowy winien zasądzić odsetki od odpraw emerytalnych na rzecz powódki.

Przy określeniu wysokości odsetek uwzględniono w tym zakresie zmianę z 1 stycznia 2016 r. w brzmienia art. 481 § 2 k.c. wprowadzoną ustawą z 9 października 2015 r. o zmianie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2015, poz. 1830). W związku z powyższym za okres do 31 grudnia 2015 r. Sąd Okręgowy zasądził odsetki ustawowe, stosownie do treści art. 481 § 2 k.c. w brzmieniu obowiązującym do 31 grudnia 2015 r. Natomiast za okres od 1 stycznia 2016 r. do zapłaty zasądził odsetki za opóźnienie w wysokości równej sumie stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego i 5,5 punktów procentowych, stosownie do treści art. 481 § 2 k.c. w brzmieniu aktualnym.

Nietrafne było również rozstrzygnięcie Sądu Rejonowego w zakresie oddalenia powództwa o dodatkowe nagrody roczne. Sąd Rejonowy uznał bowiem, że powódka nie przepracowała pełnego roku, a tylko po zakończeniu roku mogła być jej przyznana nagroda roczna za sumienną i nienaganną pracę przez cały rok kalendarzowy. Z tym jednak stanowiskiem nie sposób jest się zgodzić.

Zakładowe Układy Zbiorowe Pracy obowiązujące w pozwanych spółkach, w tym w szczególności § 1 ust. 5 załącznika nr 4 do każdego z (...), przewidywały nagrodę roczną w pełnej wysokości za nienaganną i sumienną pracę oraz rzetelne wykonywanie obowiązków pracowniczych w okresie całego roku kalendarzowego, za który przyznawana jest nagroda. Wewnątrzzakładowe akty normatywne nie przewidywały sytuacji, w której pracownik, w wyniku niezależnych od niego okoliczności, utracił prawo do nagrody za wykonaną pracę. Wykładnia literalna powyższego przepisu wskazuje bowiem, że nagroda ta przewidywana była za sumienną pracę pracownika w wykonywaniu powierzonych mu obowiązków w okresie całego roku kalendarzowego. Nie oznacza to jednak, że nie przysługiwałaby ona pracownikowi za przepracowanie krótszego niż rok okresu.

Z § 1 ust. 5 załącznika nr 4 nie wynika bowiem, aby stosunek pracy między stronami musiał trwać przez cały rok kalendarzowy, a wyłącznie, aby w tym okresie praca była nienaganna i sumienna, jak również, aby pracownik rzetelnie wykonywał powierzone mu obowiązki. Spełnienie tego kryterium w myśl § 1 ust. 5 załącznika nr 4 upoważniało pracownika do otrzymania nagrody. Przepis ten nie stanowił bowiem ogólnie o prawie powódki do nabycia nagrody rocznej, ale regulował kryteria jej przyznania, wśród których nie wymieniono zatrudnienia przez cały rok kalendarzowy, za który nagroda była przyznawana. Strona pozwana nie wykazała również, aby, stosownie do wewnątrzzakładowych regulacji spółek, powódka utraciła prawo do nagrody rocznej. Przypomnieć należy, że utrata prawa następowała w przypadku rozwiązania umowy o pracę bez wypowiedzenia z winy pracownika, wyrządzenia szkody pracodawcy z winy pracownika, zagarnięcia jego mienia, nieusprawiedliwionej nieobecności w pracy, przystąpienia do pracy w stanie po użyciu alkoholu lub przystąpienia do pracy w stanie po użyciu środków odurzających. Żadna z powyższych okoliczności w niniejszej sprawie nie nastąpiła.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy uznał, że powódka zachowała prawo do nagród od pozwanych spółek w skutek nienagannej i sumiennej, jak również rzetelnej pracy. Brak przesłanek do stwierdzenia utraty przez powódkę prawa do nagrody rocznej, z jednoczesnym uwzględnieniem faktu, iż (...) pozwanych spółek nie przewidywały sytuacji, w której znalazła się powódka sprawa, iż na mocy § 32 (...) S.A. oraz § 35 ust. 1 pkt 1 (...) na (...) S.A. nabyła ona prawo do nagrody rocznej.

Na marginesie Sąd Okręgowy chciałby zauważyć, że nie ma racji strona pozwana, twierdząc iż dodatkowe nagrody roczne nie należą się powódce, dlatego że przepisy (...), przewidujące świadczenie w postaci dodatkowej nagrody rocznej, przestały obowiązywać 31 maja 2012 r. a wypowiedzenie zmieniające zostało złożone powódce 27 czerwca 2012 r.

Jednakże pozwane spółki pomijają, że jako przyczyny wypowiedzenia zmieniającego wręczonego powódce 27 czerwca 2012 r. wskazano wypowiedzenie zakładowych układów zbiorowych obowiązujących w spółkach („dotychczasowych regulacji płacowych”). Z kolei ustawodawca w treści art. 241¹³ § 1 k.p. stworzył swoistą regułę, zgodnie z którą korzystniejsze postanowienia układu, z dniem jego wejścia w życie, zastępują z mocy prawa wynikające z dotychczasowych przepisów prawa pracy warunki umowy o pracę lub innego aktu stanowiącego podstawę nawiązania stosunku pracy. Natomiast zgodnie z art. 241¹³ § 2 k.p. postanowienia układu mniej korzystne dla pracowników wprowadza się w drodze wypowiedzenia pracownikom dotychczasowych warunków umowy o pracę lub innego aktu stanowiącego podstawę nawiązania stosunku pracy. Wypowiedzenie przez pracodawcę zakładowych układów zbiorowych pracy nie miało zatem skutku w postaci automatycznej zmiany warunków wynagradzania poszczególnych pracowników. Wprowadzenie nowych zasad wynagradzania mogło się odbyć (i odbyło) poprzez wypowiedzenia zmieniające. Pozwane wręczyli powódce wypowiedzenia zmieniające, niemniej jednak powódka ich nie przyjęła, co doprowadziło do ustania stosunków pracy. Dotychczasowe warunki pracy i płacy zostały zachowane do momentu rozwiązania stosunku prawnego łączącego strony. Konstrukcja prawna przepisu art. 42 § 3 k.p. nie nasuwa wątpliwości interpretacyjnych. Przyjęcie przez pracownika nowych, w miejsce wypowiedzianych, warunków pracy i płacy powoduje, że stosunek pracy trwa nadal. Odmowa przyjęcia warunków zmieniających prowadzi do definitywnego zakończenia umowy po okresie wypowiedzenia. Niezaakceptowana zmiana warunków zatrudnienia, nie kształtuje nowych warunków pracy. W przypadku zmiany warunków pracy i płacy w trakcie okresu wypowiedzenia dochodziłoby do podwójnego negatywnego w skutkach pokrzywdzenia pracownika. Nie zgadzając się na zaproponowane nowe warunki zatrudnienia, powódka miałaby gorszą sytuację, aniżeli pracownik, któremu złożono wypowiedzenie definitywne umowy o pracę w trybie art. 30 § 1 ust. 2 k.p. Jednocześnie powodowałoby to jednostronne wprowadzenie do stosunku pracy nowych warunków wynikających z samego faktu złożenia wypowiedzenia zmieniającego. Skoro ustawodawca uzależnia skuteczność wypowiedzenia od zgody pracownika, wadliwym byłoby uznanie, że jednostronna czynność pracodawcy w postaci wypowiedzenia warunków pracy i płacy prowadzi do automatycznego zastąpienia dotychczasowych warunków.

Wobec powyższego Sąd Okręgowy uznał, że nowe warunki pracy i płacy obowiązywałyby powódkę - gdyby ta kontynuowała zatrudnienie - dopiero od 1 listopada 2012 r., a nie wcześniej.

Reasumując zatem powyższe rozważania, Sąd Okręgowy uznał, że roszczenie powódki o dodatkowe nagrody roczne za 2012 rok są uzasadnione co do zasady. Wysokość powyższych nagród Sąd Okręgowy ustalił w oparciu o opinię biegłego sądowego z zakresu rachunkowości i przyjął, że nagroda roczna od pozwanej od (...) S.A. w W. wynosiła 1.596,70 zł, a od pozwanej (...) na Życie .S.A. w W. 1.833,59 zł.

Zatem powództwo w zakresie przewyższającym ww. kwoty było nieuzasadnione, wobec czego apelację w tym zakresie należało oddalić.

Odsetki od powyższych kwot zostały zasądzone zgodnie z dyspozycją § 2 ust. 1 załączników nr 4 do (...) („Nagroda roczna jest wypłacana nie później niż do końca lutego roku następującego po roku, za który przyznawana jest nagroda”), tj. od 1 marca 2013 r. Przy określeniu wysokości odsetek uwzględniono w tym zakresie zmianę z 1 stycznia 2016 r. w brzmienia art. 481 § 2 k.c. wprowadzoną ustawą z 9 października 2015 r. o zmianie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2015, poz. 1830). W związku z powyższym za okres do 31 grudnia 2015 r. Sąd zasądził odsetki ustawowe, stosownie do treści art. 481 § 2 k.c. w brzmieniu obowiązującym do 31 grudnia 2015 r. Natomiast za okres od 1 stycznia 2016 r. do zapłaty zasądził odsetki za opóźnienie w wysokości równej sumie stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego i 5,5 punktów procentowych, stosownie do treści art. 481 § 2 k.c. w brzmieniu aktualnym.

Z uwagi na zmianę wyroku Sądu Rejonowego koniecznym było również dokonanie odpowiednich zmian w zakresie kosztów procesu w pierwszej instancji.

Sąd Okręgowy o kosztach procesu w postępowaniu przed Sądem Rejonowym orzekł zgodnie z zasadą wyrażoną w art. 100 zd. 2 k.p.c. Z przepisu tego wynika, że sąd może włożyć na jedną ze stron obowiązek zwrotu wszystkich kosztów, jeżeli jej przeciwnik uległ tylko co do nieznaczej części swego żądania albo gdy określenie należnej mu sumy zależało od wzajemnego obrachunku lub oceny sądu. W niniejszym przypadku powódka uległa jedynie w nieznaczej części swojego żądania. Powódka żądała bowiem zasądzenia łącznej kwoty 21.601,49 zł, z kolei zasądzono na jej rzecz kwotę w wysokości 20.951,14 zł, a zatem uległa jedynie w 3% swojego żądania. Z tej też przyczyny należało na jej rzecz zasądzić w całości koszty procesu w pierwszej instancji. W toku postępowania powódka poniosła koszty zastępstwa procesowego w kwocie po 1.800,00 zł (§ 11 ust. 1 pkt 2 w zw. 6 ust. 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu, Dz.U. z 2013 r. poz. 490). Powyższe koszty pozwane, z uwagi na to, że były stroną przegrywającą, winny zatem zwrócić na rzecz powódki.

Sąd Okręgowy o kosztach procesu w postępowaniu apelacyjnym orzekł zgodnie z art. 100 zd. 2 k.p.c. oraz zasadą rozstrzygnięcia o kosztach w orzeczeniu kończącym sprawę w danej instancji (art. 108 § 1 k.p.c.). Powódka uległa jedynie w nieznaczej części swojego żądania (żądała 4.080,64 zł, a zasądzono na jej rzecz 3.430,29 zł), tj. jedynie w 15%. Zatem też koszty postępowania apelacyjnego winny w całości przypaść powódce. W toku postępowania apelacyjnego powódka poniosła opłaty od apelacji w kwocie 60,00 zł oraz koszty zastępstwa procesowego w kwocie 225,00 zł (§ 10 ust. 1 pkt 1 w zw. 9 ust. 1 pkt 2 i § 2 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych - Dz.U. z 2015 r. poz. 1804). Powyższe koszty pozwane spółki, z uwagi na to, że były stroną przegrywającą, winny zatem zwrócić na rzecz powódki.

Na podstawie art. 113 ust. 1 u.k.s.c. Sąd Okręgowy nakazał pobrać od pozwanych na rzecz Skarbu Państwa kwotę 383,64 zł tytułem wynagrodzenia biegłego za sporządzenie pisemnej opinii w sprawie, od uiszczenia której powódka była zwolniona.

Mając na uwadze całość rozważań, Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. zmienił zaskarżony wyrok.